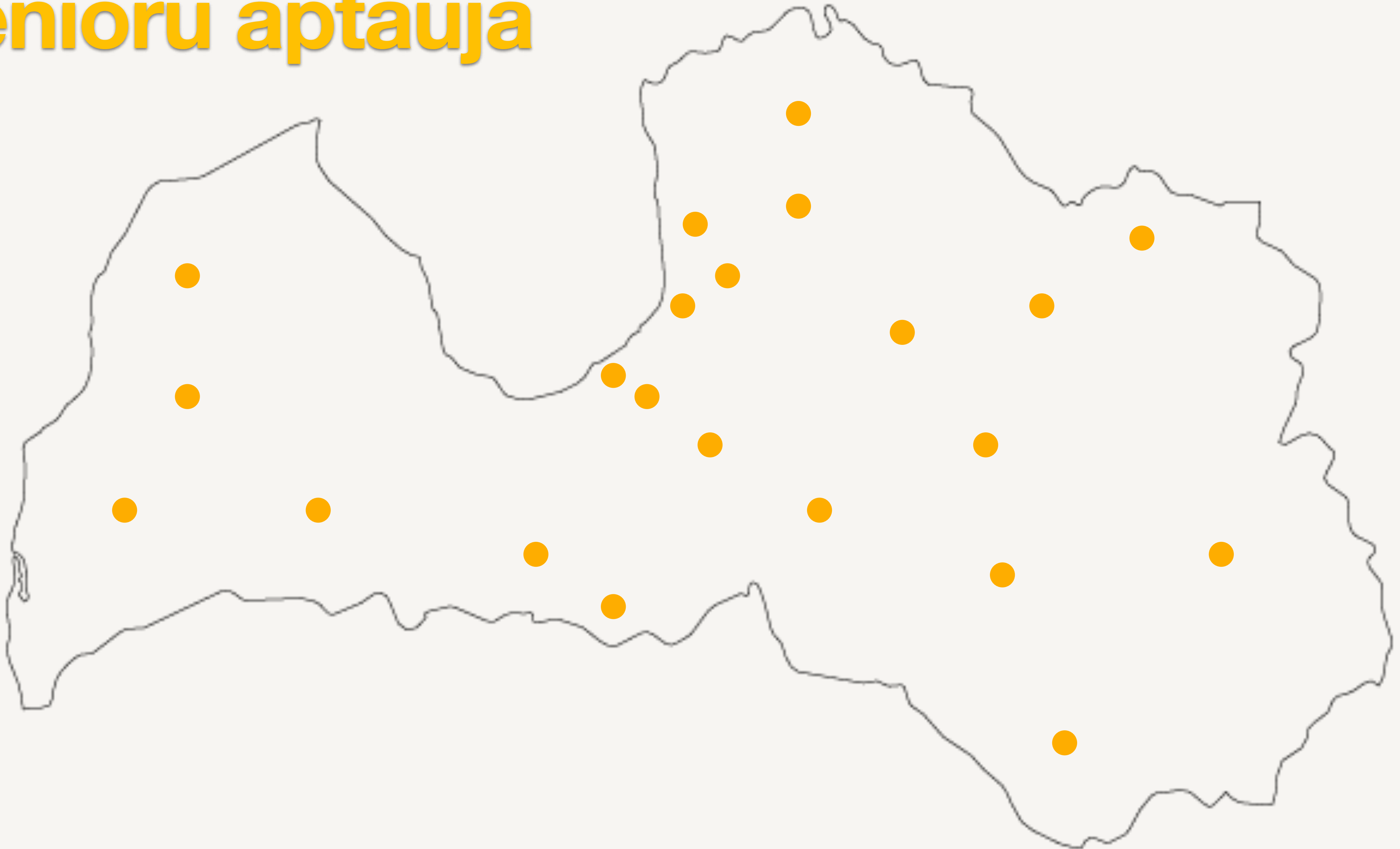

Senioru aptauja par kiberdrošību un elektroniskā paraksta lietošanas paradumiem

REZULTĀTI

2022. gada novembrī

Senioru aptauja

Senioru aptauja

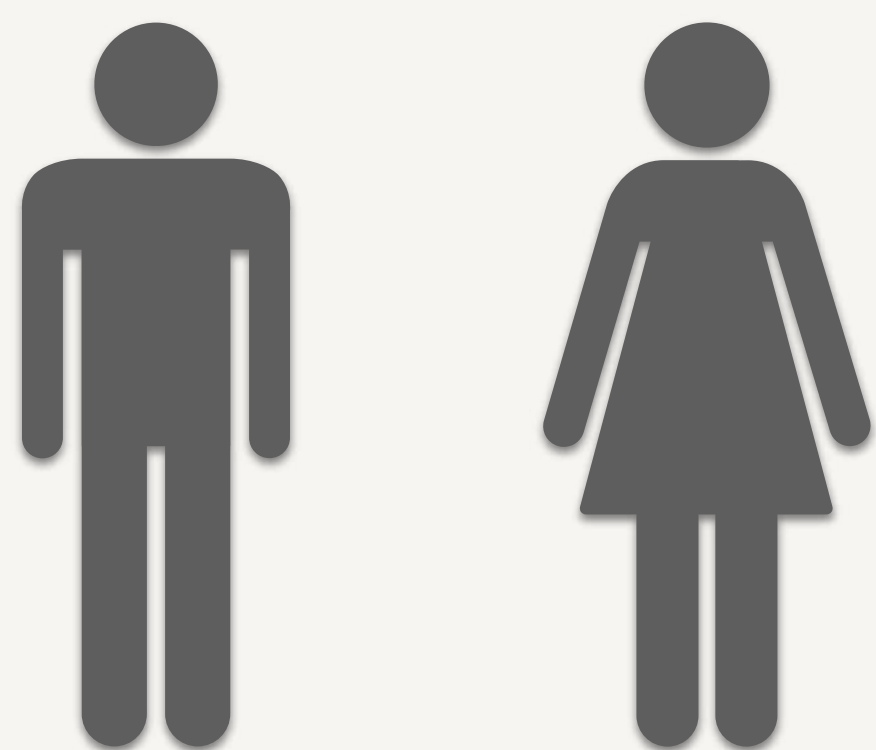
891
seniors

respondenti no
Rīgas, Kuldīgas, Alūksnes,
Ogres, Rēzeknes,
Lielvārdes, Saldus, Raunas,
Madonas, Dobeles,
Lādežera, Kazdangas u.c.

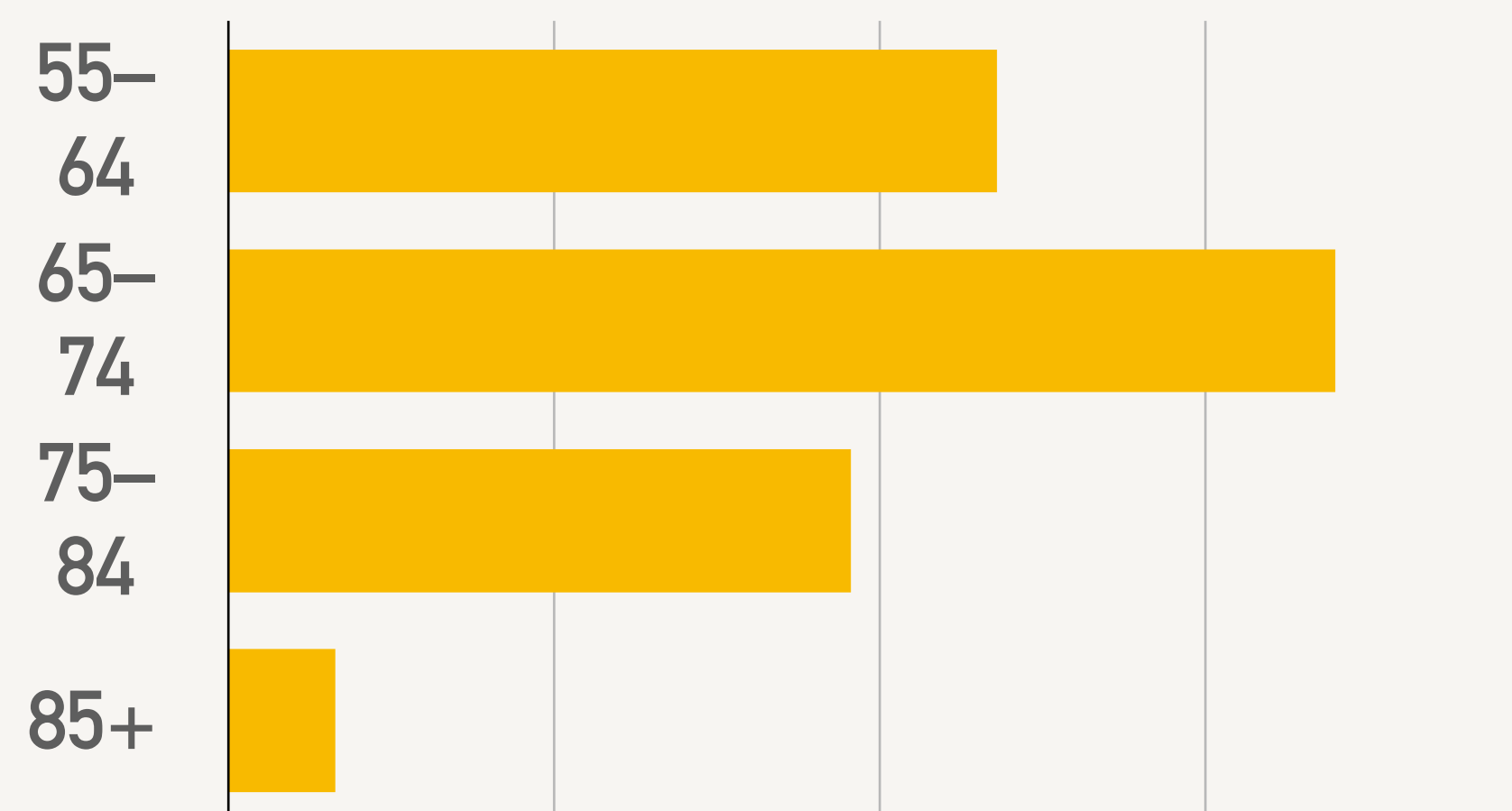
DEMOGRĀFIJA

Senioru aptauja: demogrāfiskais profils

21% vīriešu
79% sievietes

43% respondentu
vecuma grupā
65–74 gadi

50,4%
Rīga

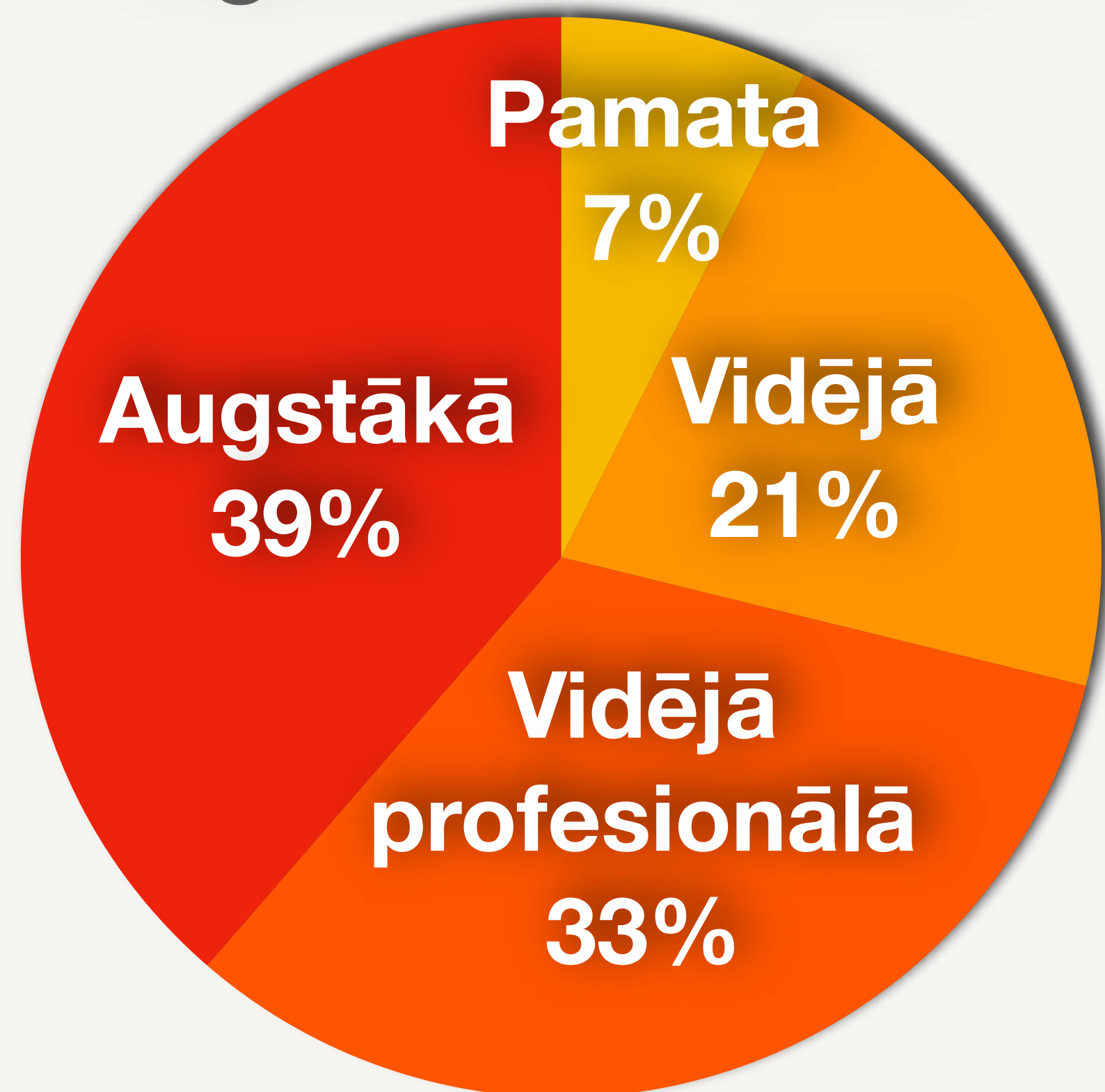
14,7%
Cita
valstspilsēta

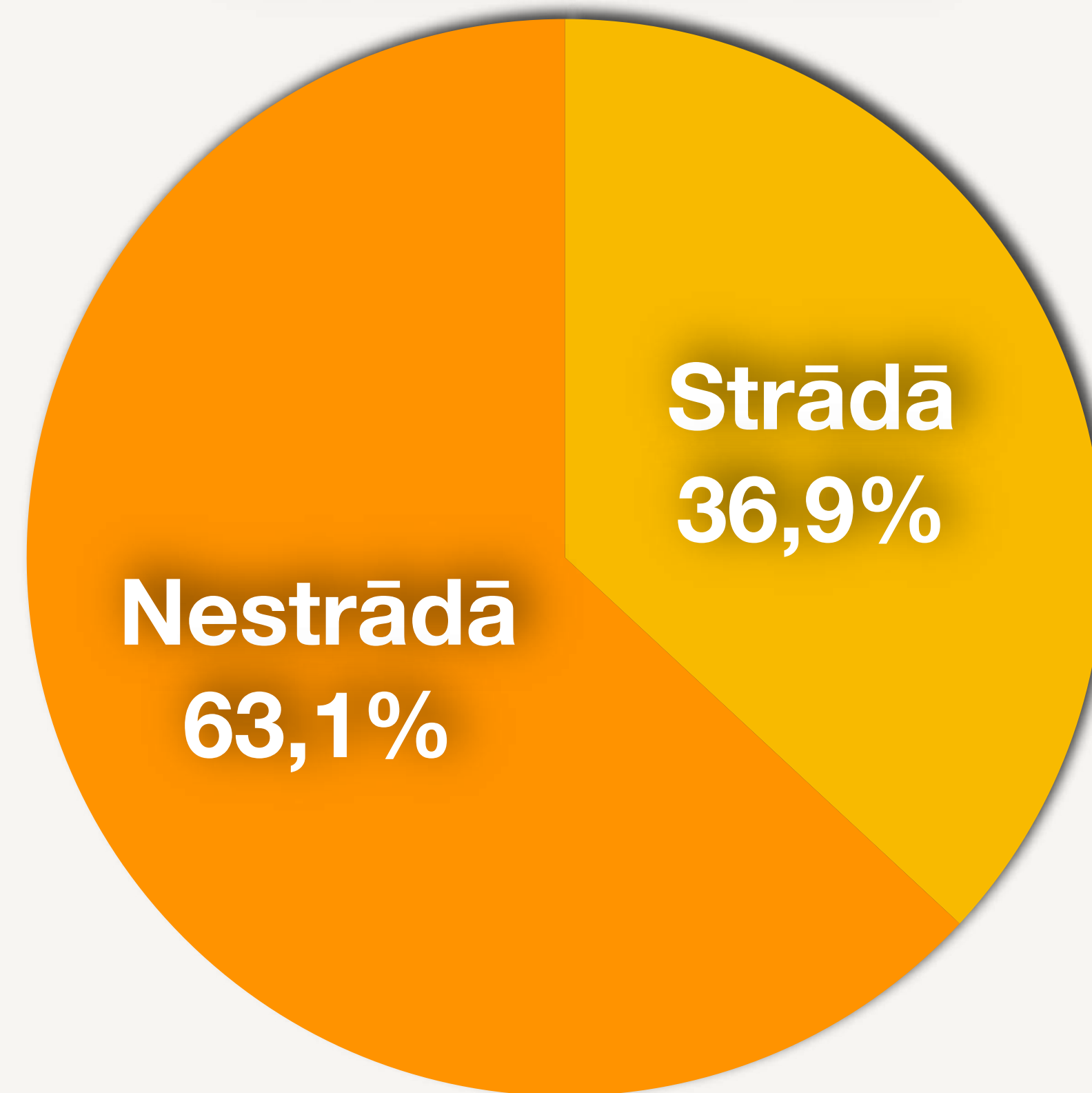
34,9%
Lauku
reģions

Senioru aptauja: demogrāfiskais profils

Izglītības līmenis

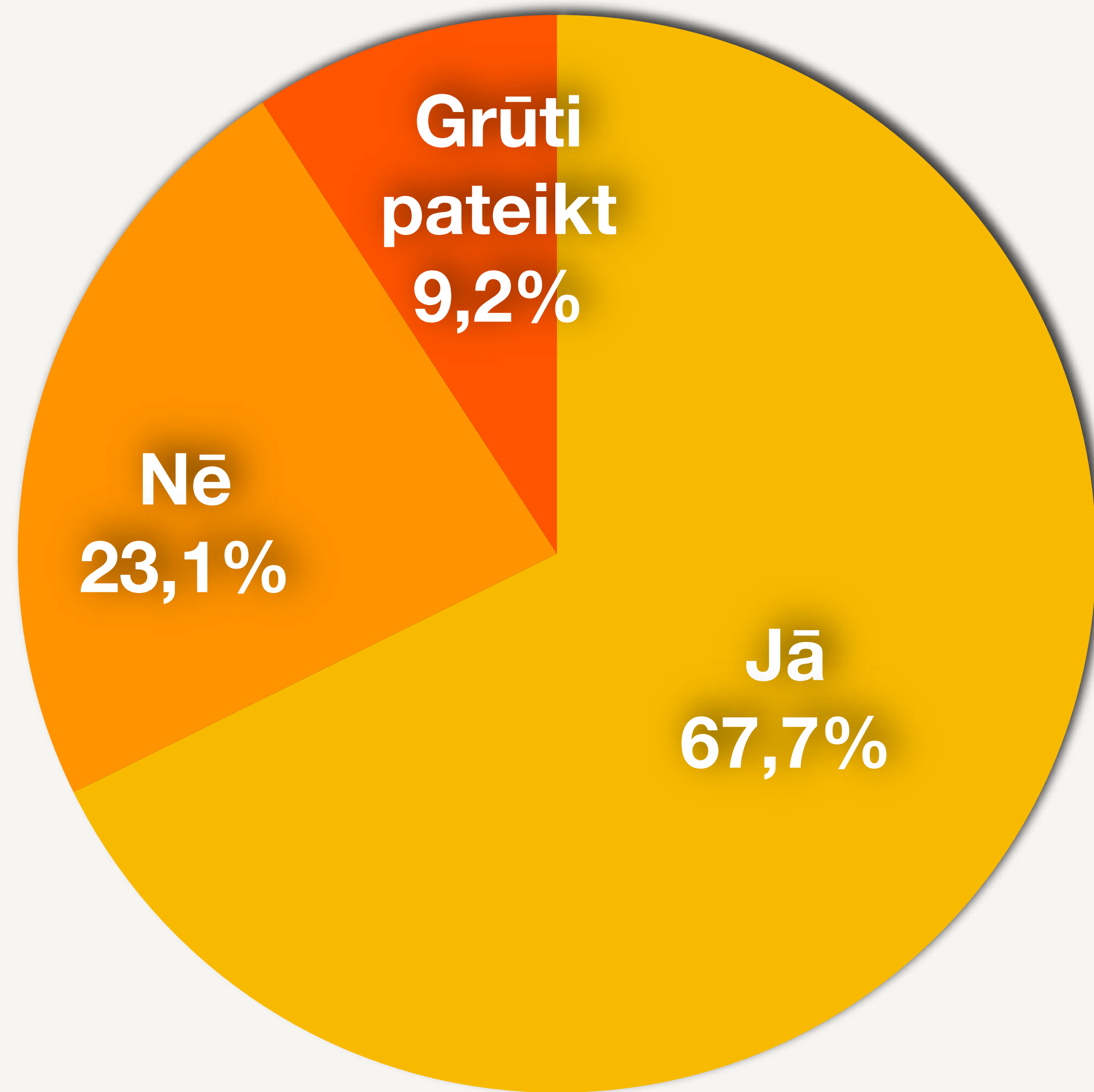
Nodarbinātība

A group of people, including men and women of various ages, are seated around a table in a meeting room. They appear to be engaged in a discussion or meeting. In the background, there is a large, colorful abstract painting on the wall. The overall scene is slightly blurred, suggesting a focus on the text overlay.

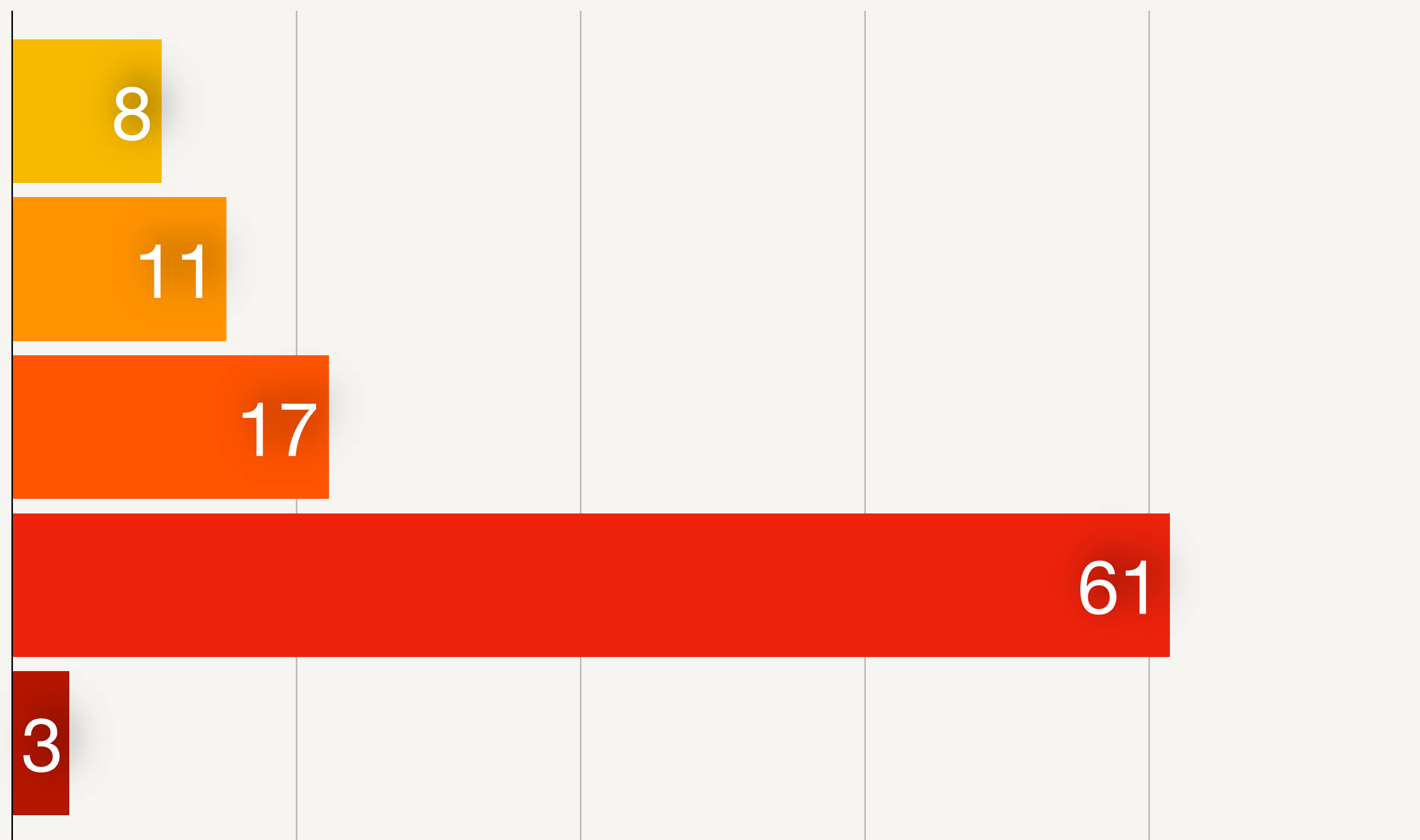
ELEKTRONISKAIS PARAKSTS

Vai Jūs zināt, kas ir elektroniskais paraksts?

Vai Jums ir/Jūs izmantojat elektronisko parakstu?

■ Jā, ir, izmantoju regulāri
■ Jā, ir, bet neizmantoju
■ Grūti pateikt

■ Jā, ir, bet izmantoju reti
■ Nē, nav

**Gandrīz 70% senioru
zina, kas ir elektroniskais
paraksts**

BET

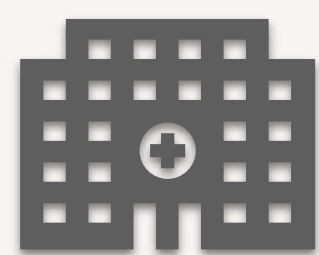
**tikai 8% to
izmanto regulāri**

**Finanšu pakalpojumiem
(piem., pieslēgšanās
internetbankai)**

39,9%

**Veselības un aprūpes e-
pakalpojumiem (piem., E.
Gulbja laboratorija)**

26%

**Mājas un saimniecības e-
pakalpojumiem (piem.,
Elektrum)**

24,7%

**Apdrošināšanas un
pensijas e-
pakalpojumiem (piem., If
Apdrošināšana)**

17%

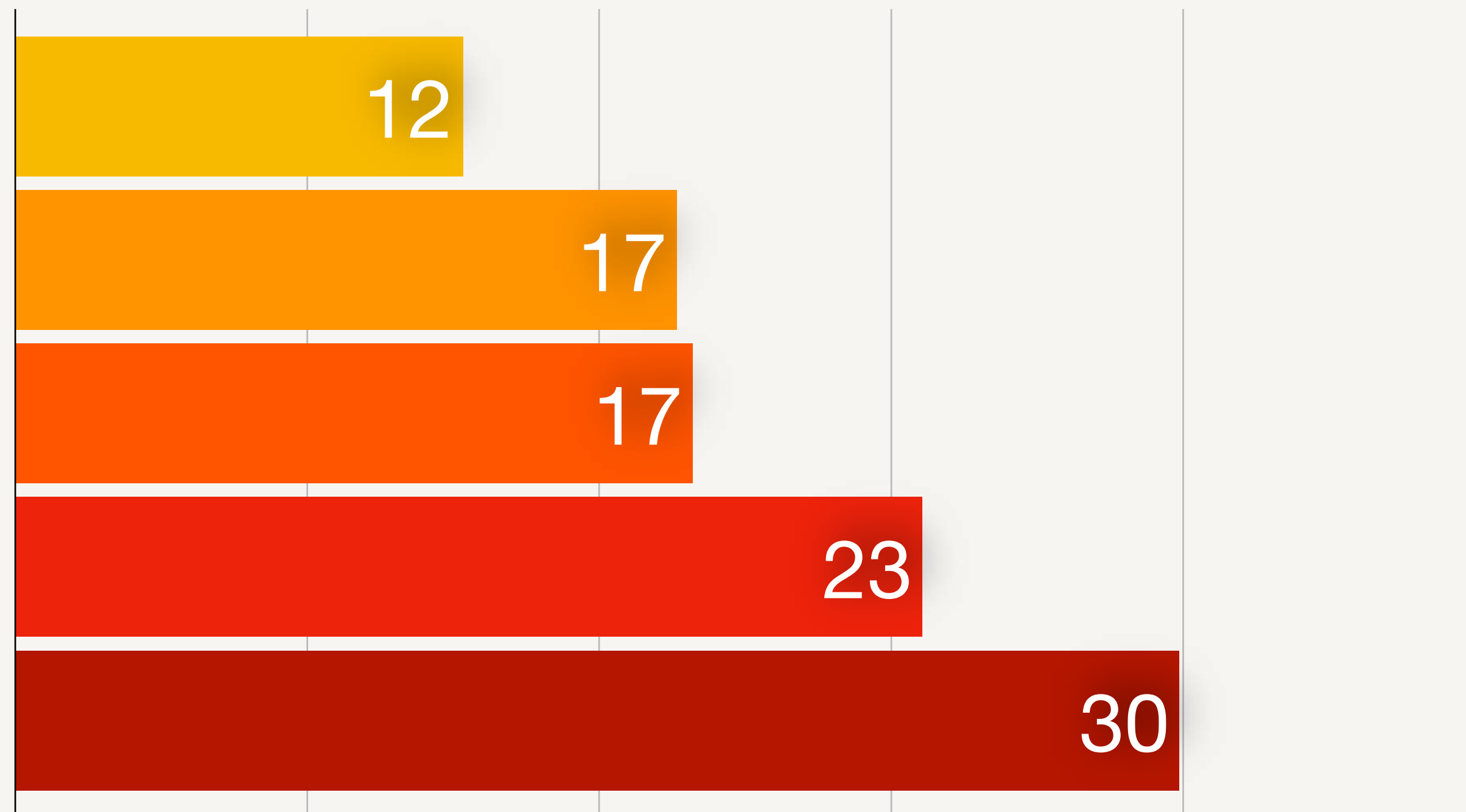

**Komercpakalpojumiem
(piem., RIMI, BOLT)**

6,3%

Kā Jūs apgūvat elektroniskā paraksta lietošanu?

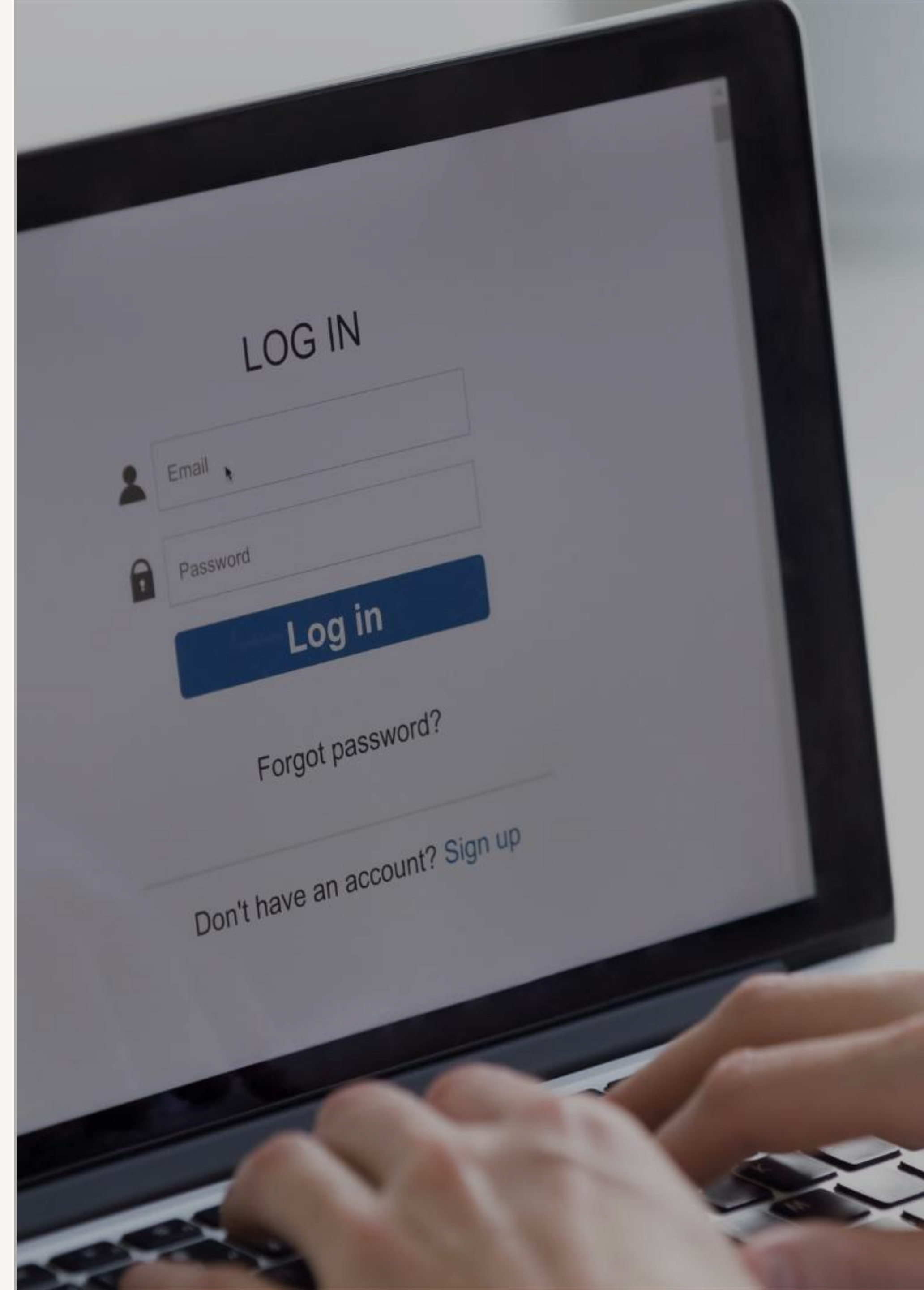
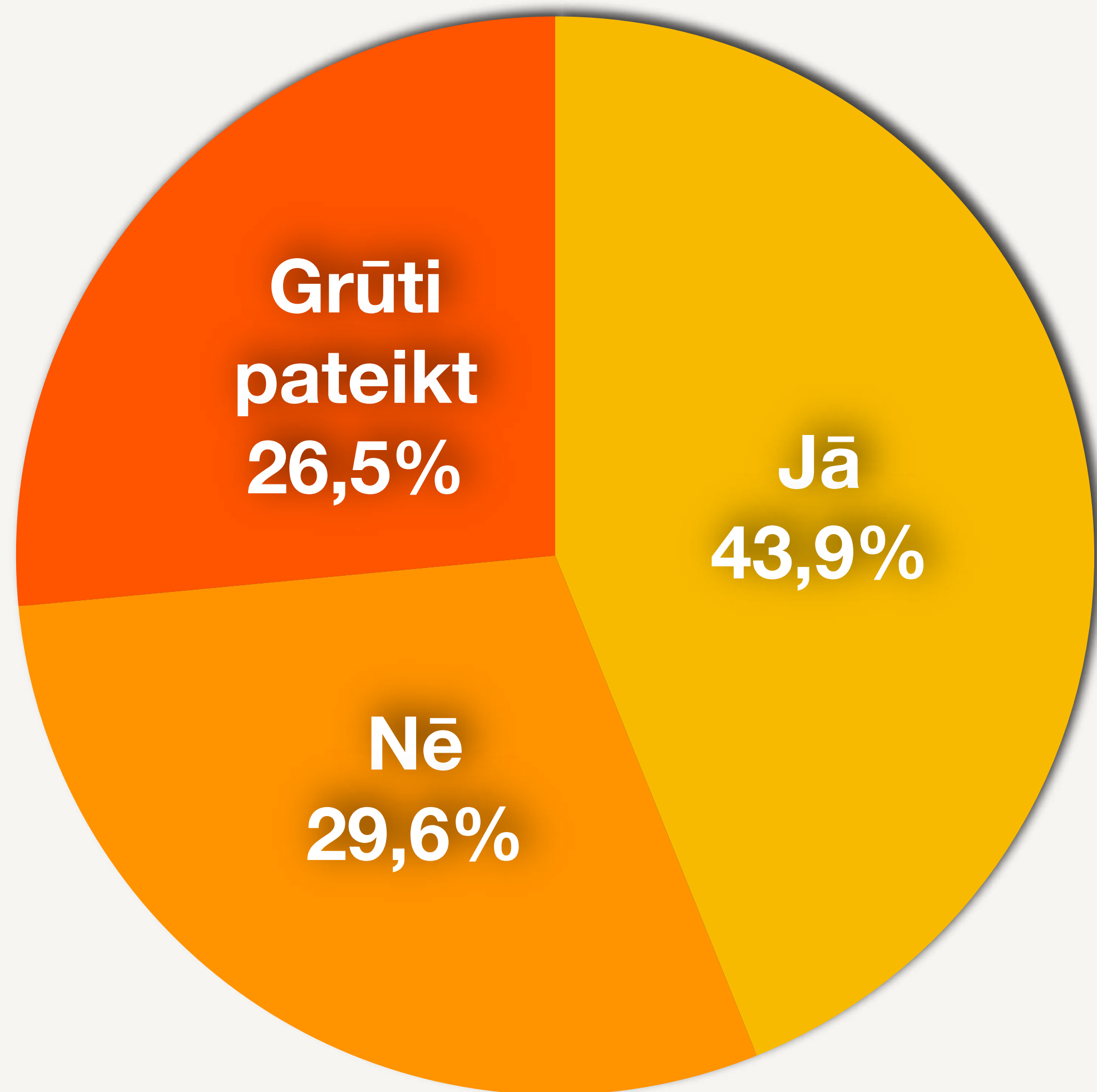
- Palīdzēja, apmācīja draugi, paziņas
- Palīdzēja, apmācīja ģimenes locekļi
- Apguvu no internetā pieejamās informācijas
- Apguvu no kādas valsts iestādes sniegtās informācijas
- Cits

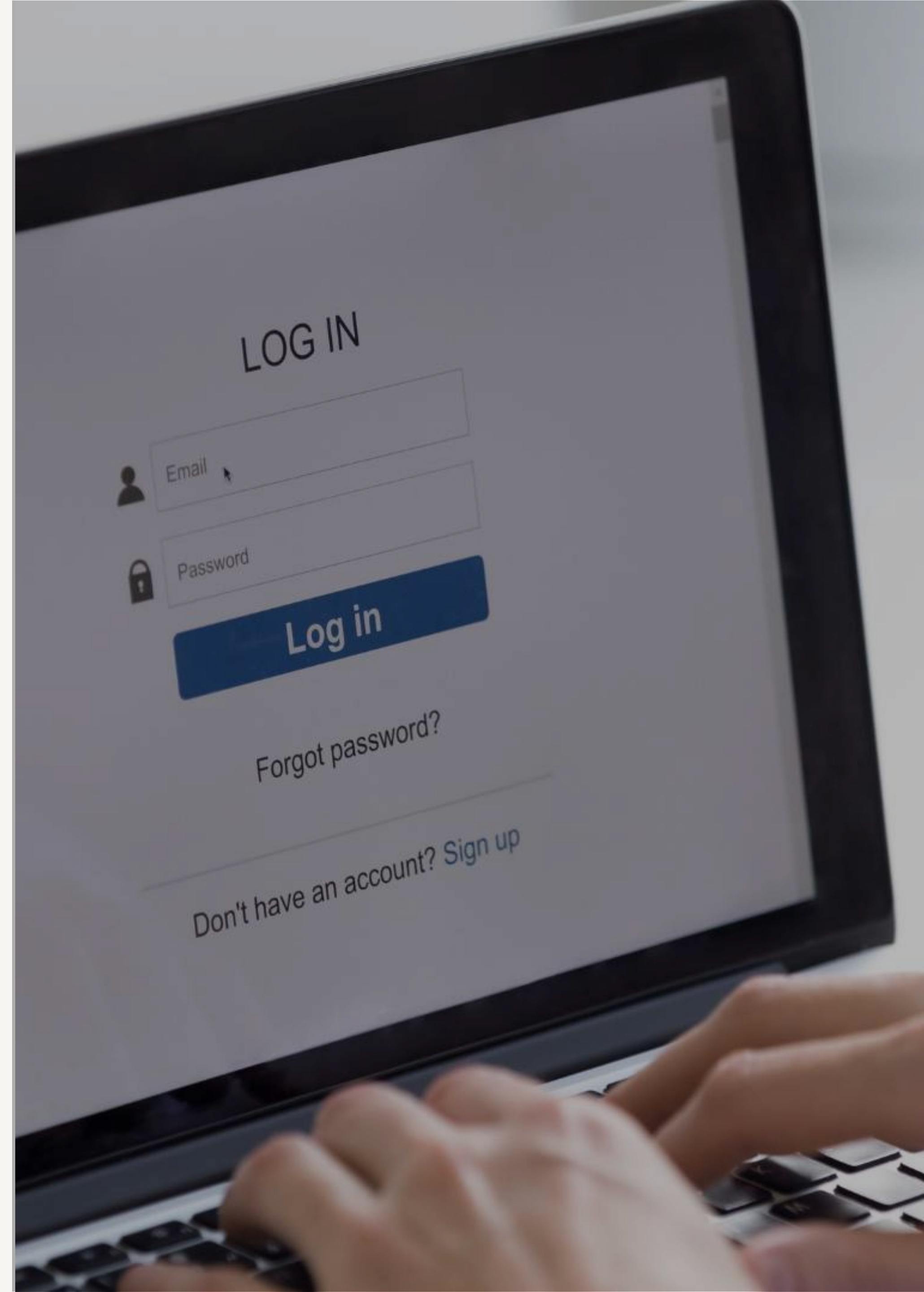
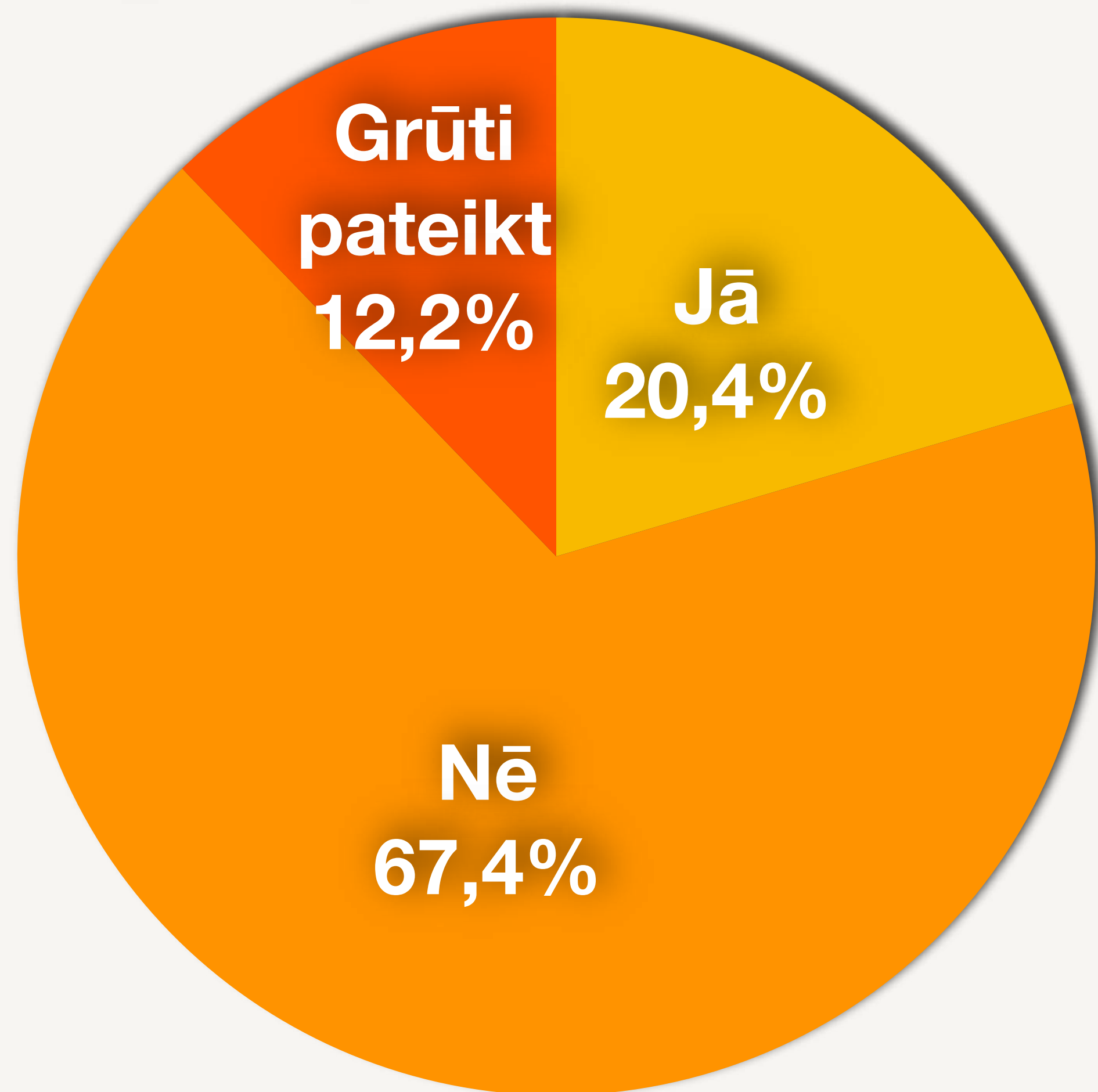
A person in a white lab coat is holding a magnifying glass over a network diagram. The diagram consists of several circular nodes connected by lines. One of the nodes is highlighted with a larger magnifying glass and contains a padlock icon. The background is a blurred image of the person's hands and the network diagram.

KIBERDROŠĪBA

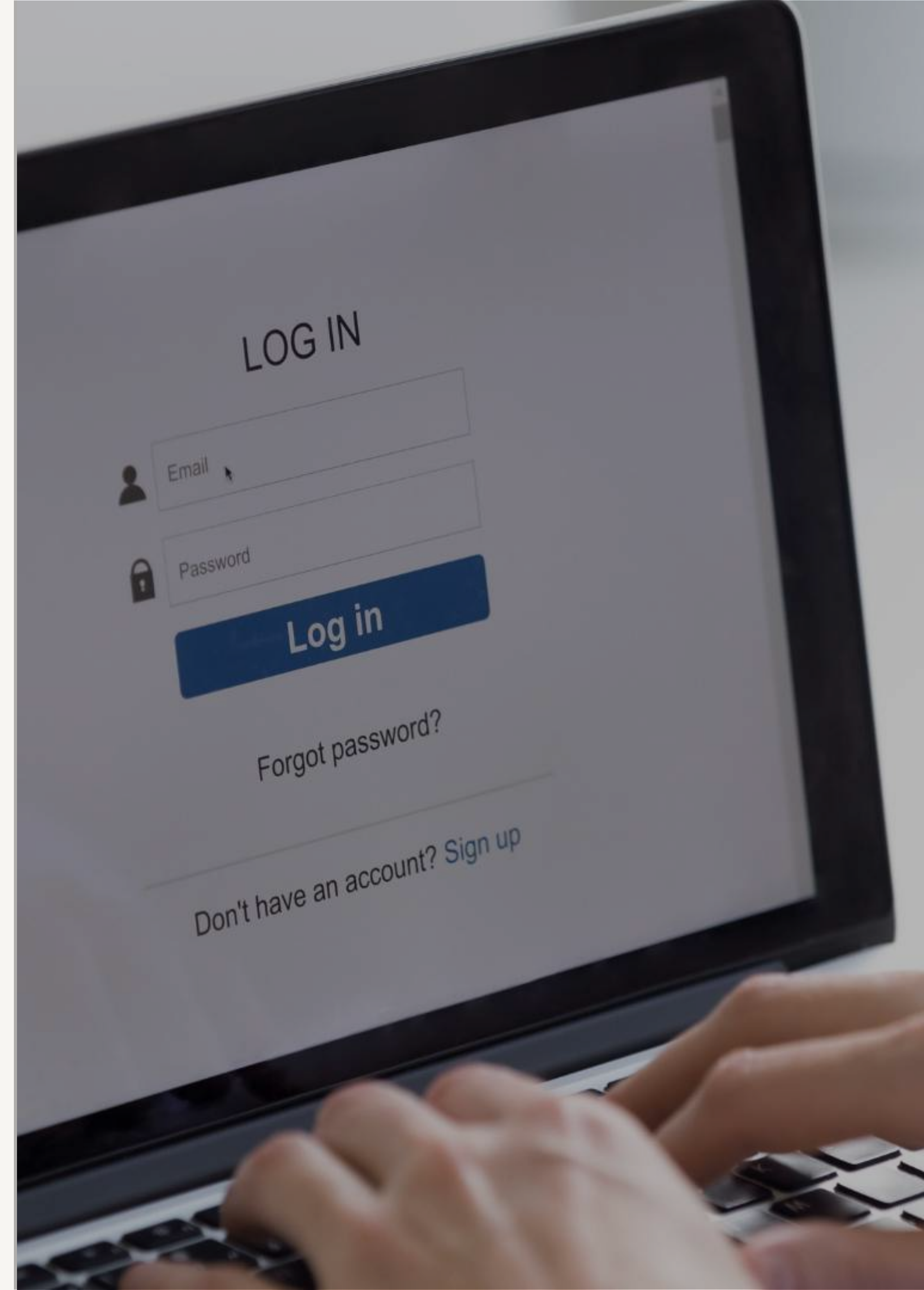
Vai zināt, ko nozīmē termins “kiberdrošība” un “sociālā inženierija”?

**Vai esat saskāries ar citu personu
mēģinājumiem uzzināt/iegūt Jūsu
privātos datus (bankas konta
pieeju, e-pasta paroles utt.)?**

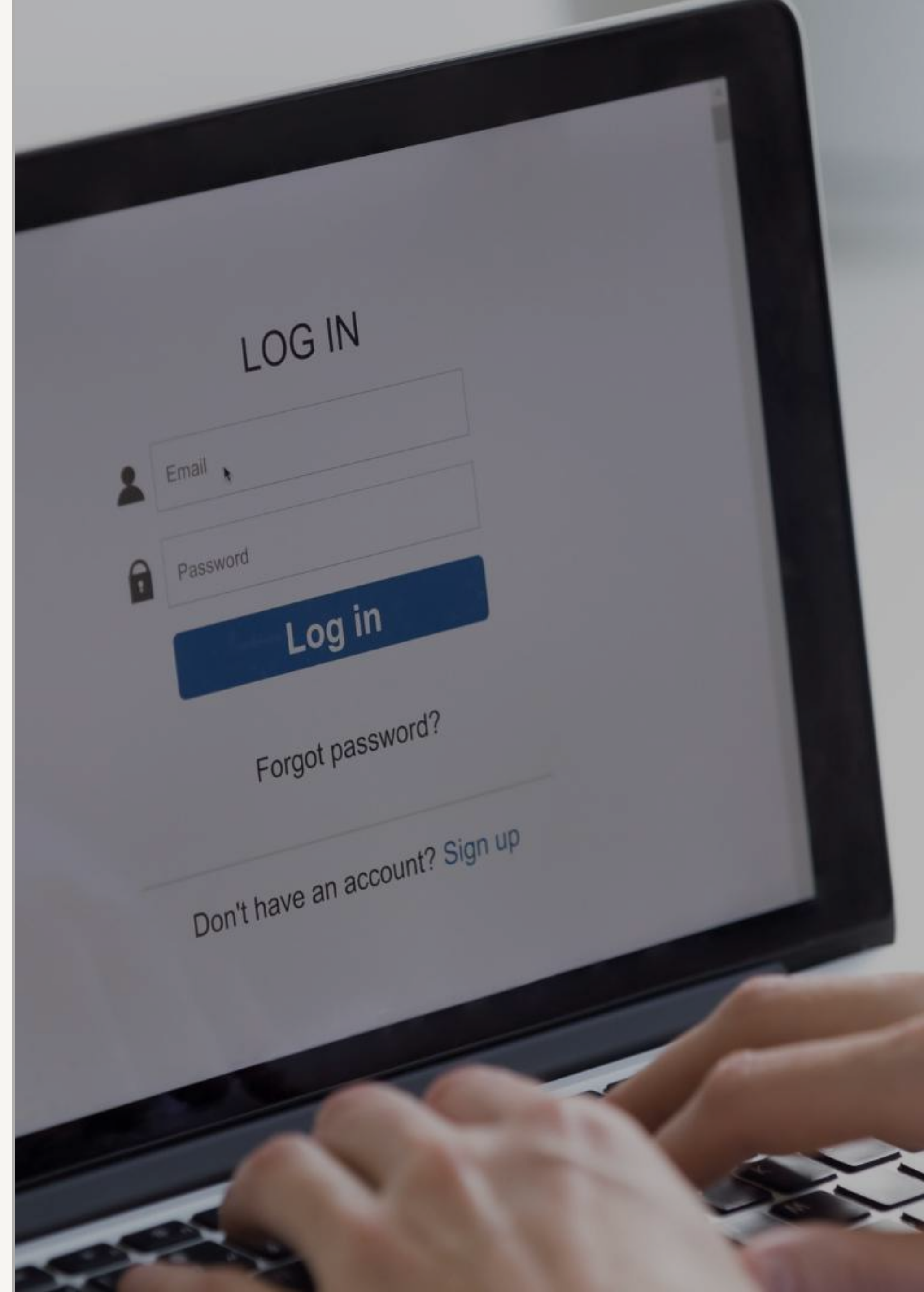

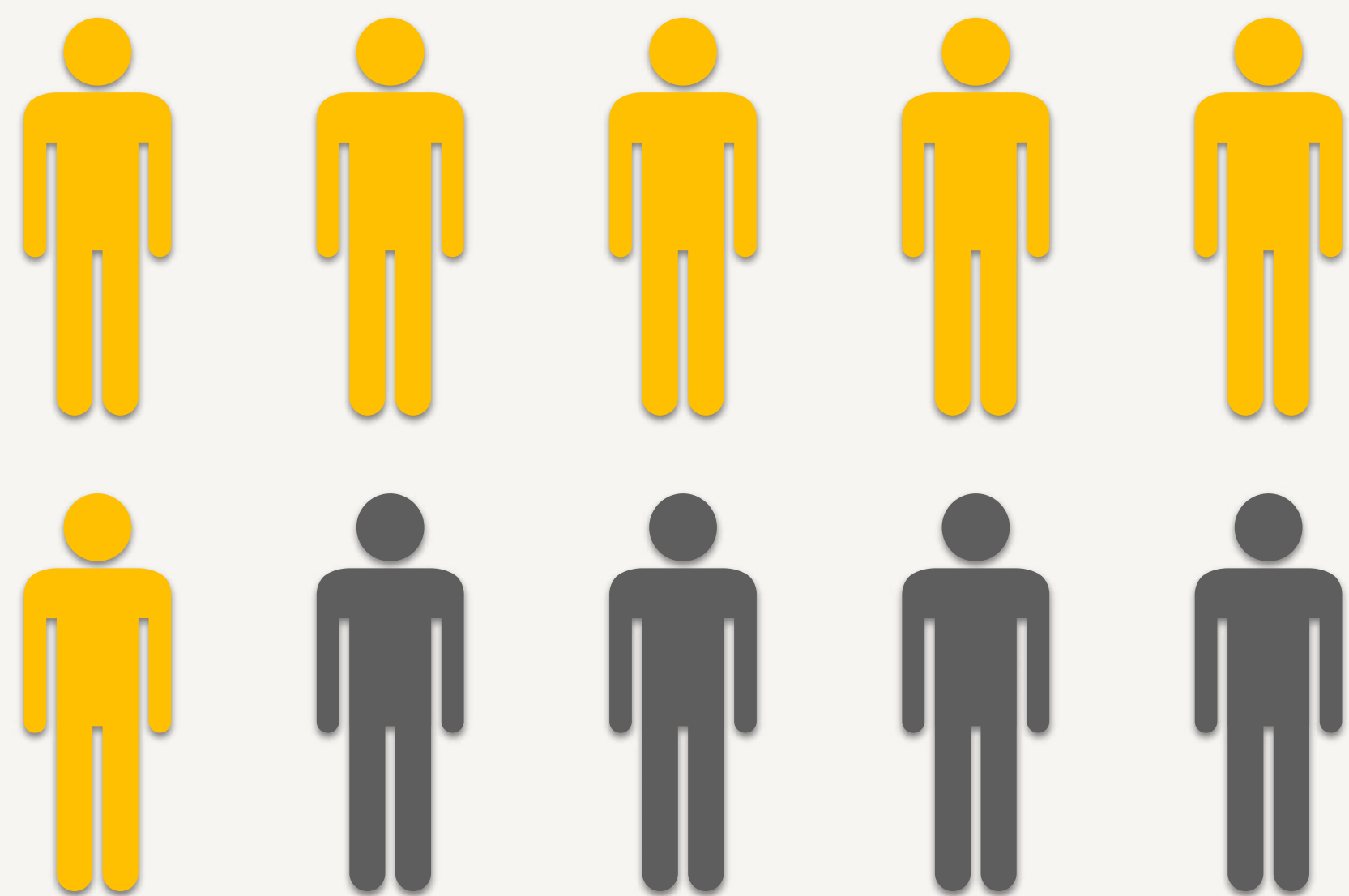
Vai Jūsu paziņu lokā ir cilvēki, kuri ir saskārušies ar citu personu mēģinājumiem uzzināt viņu privātos datus (bankas konta pieeju, e-pasta paroles utt.)?

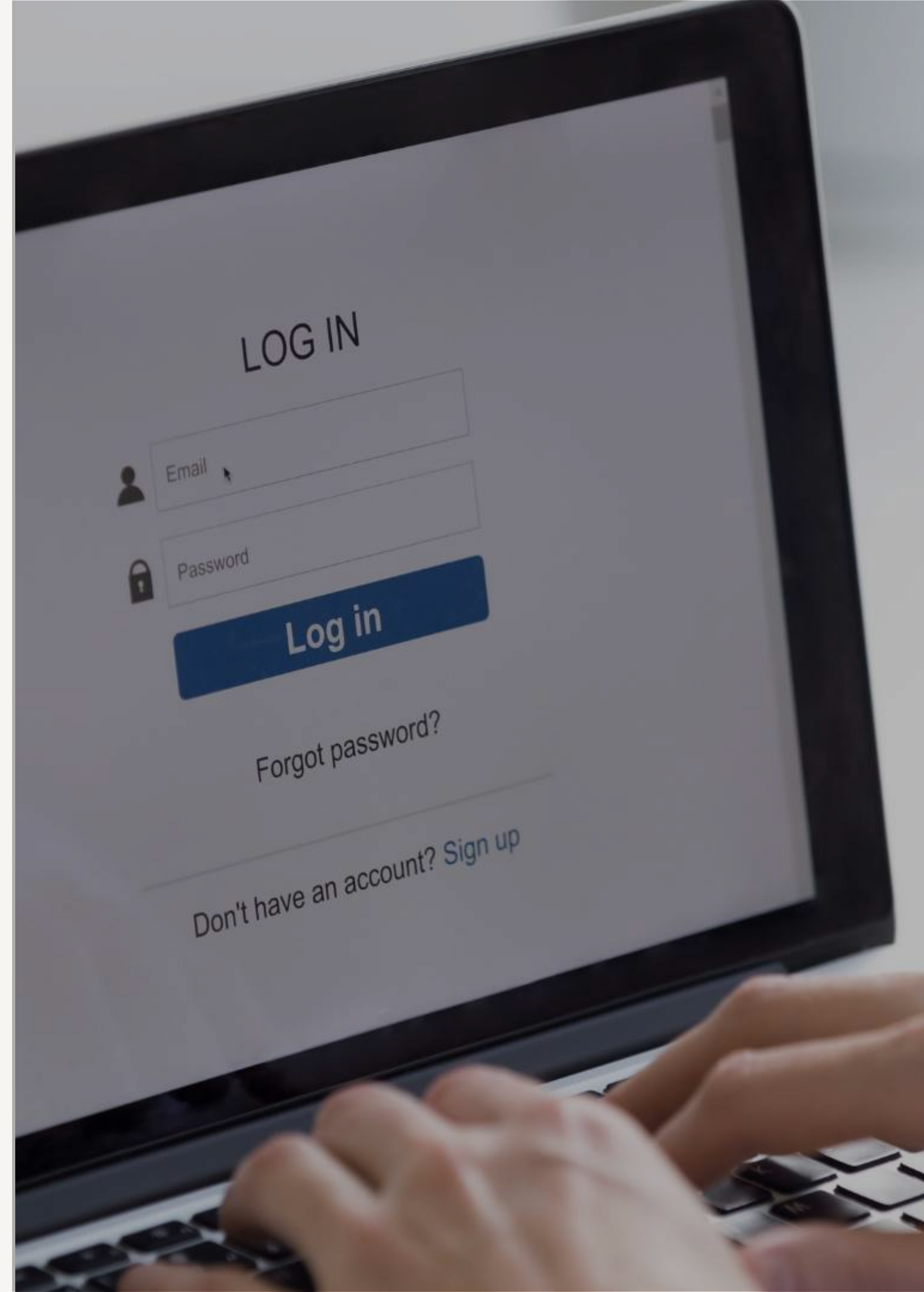

Tikai aptuveni trešā daļa senioru (32%) dažādos interneta portālos, tostarp e-pastā un citās vietnēs, **regulāri atjauno paroles**

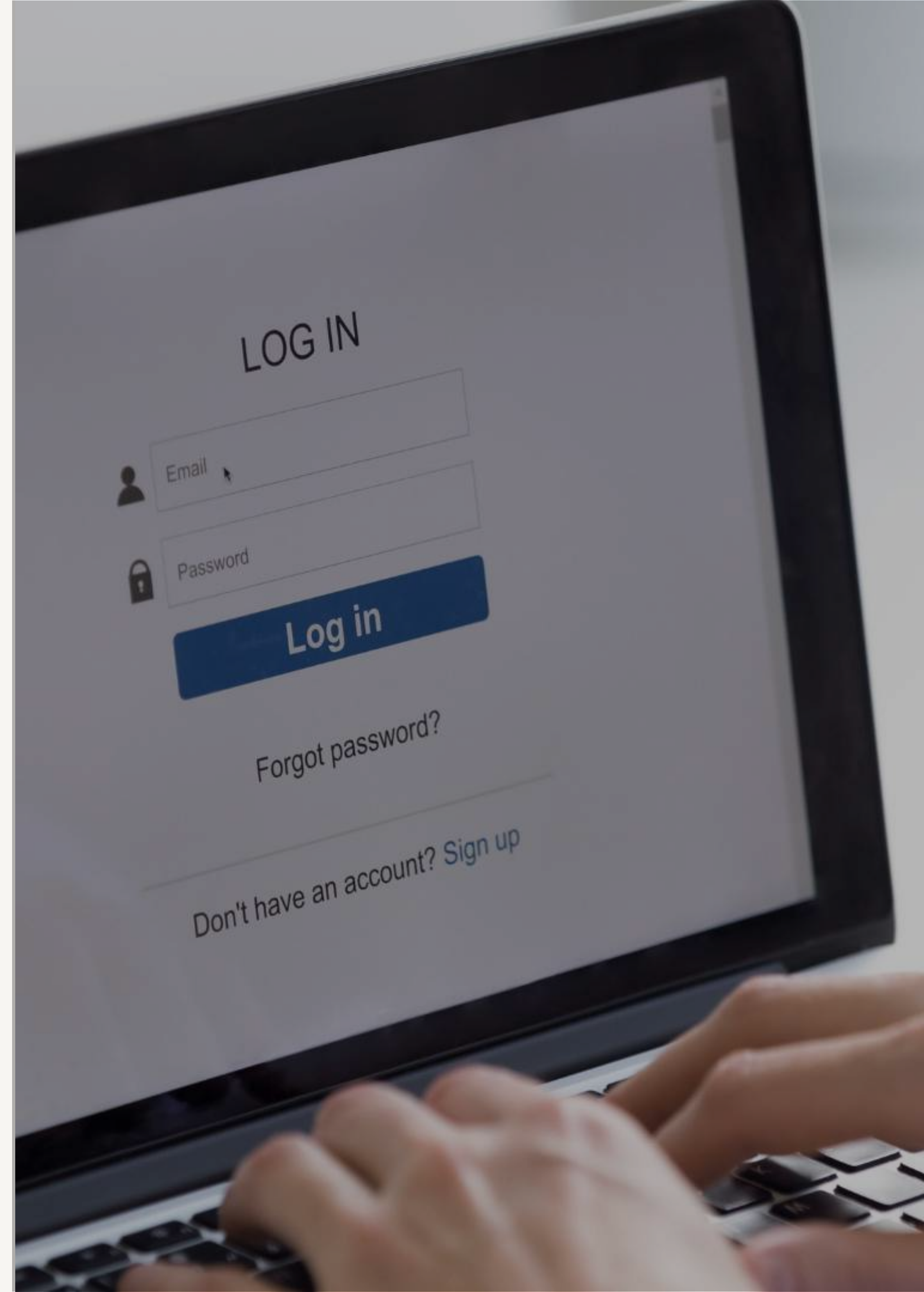
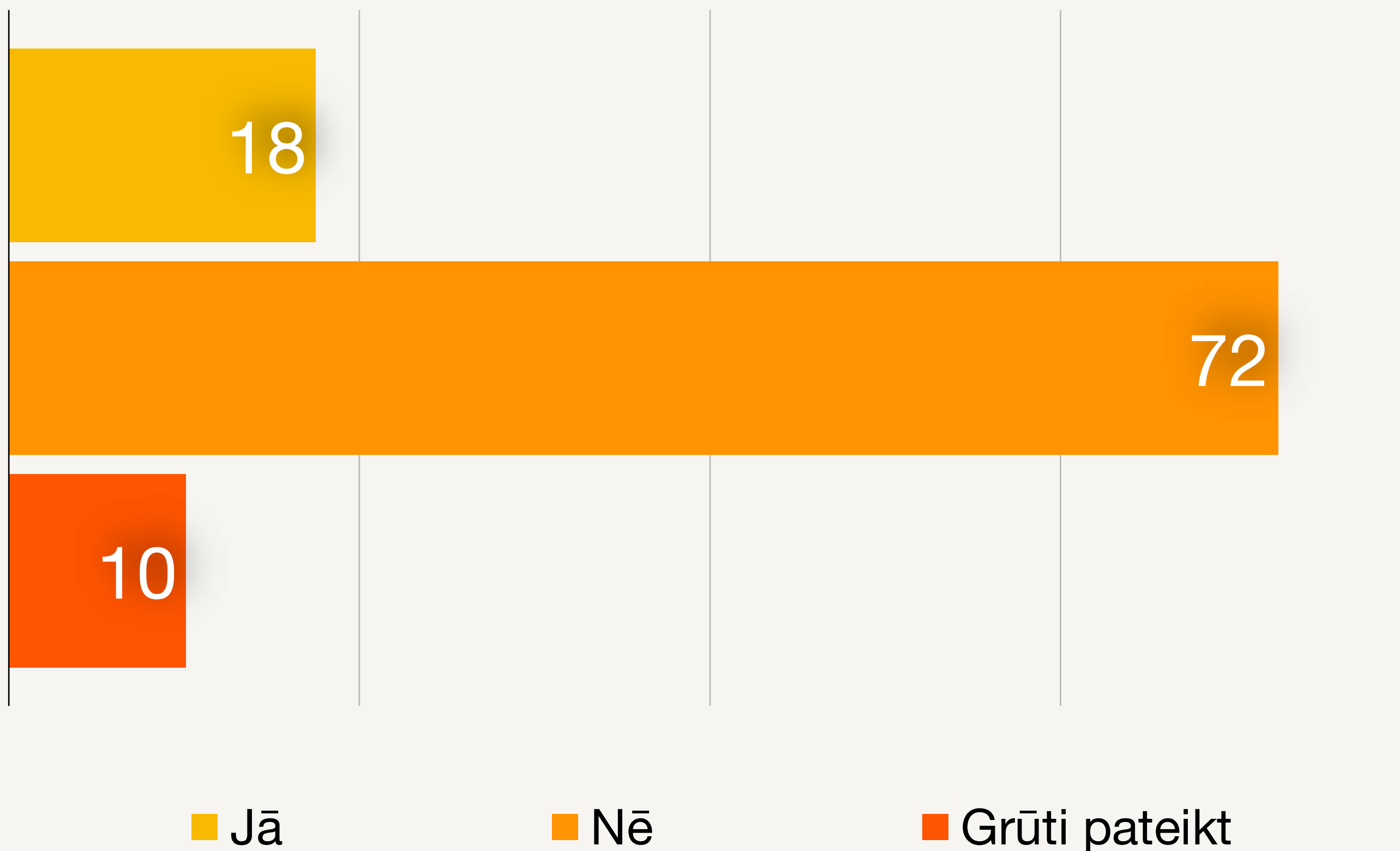

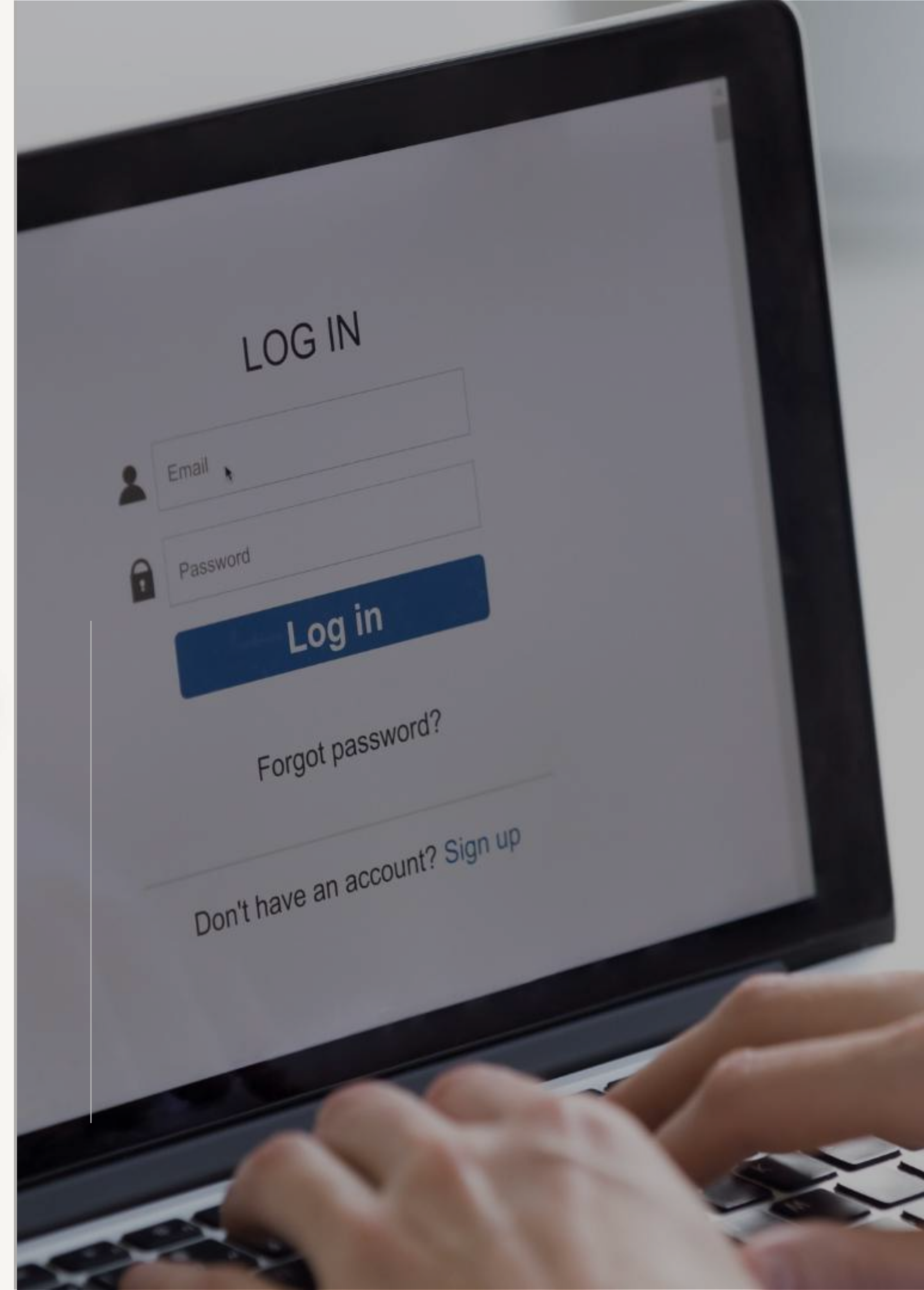
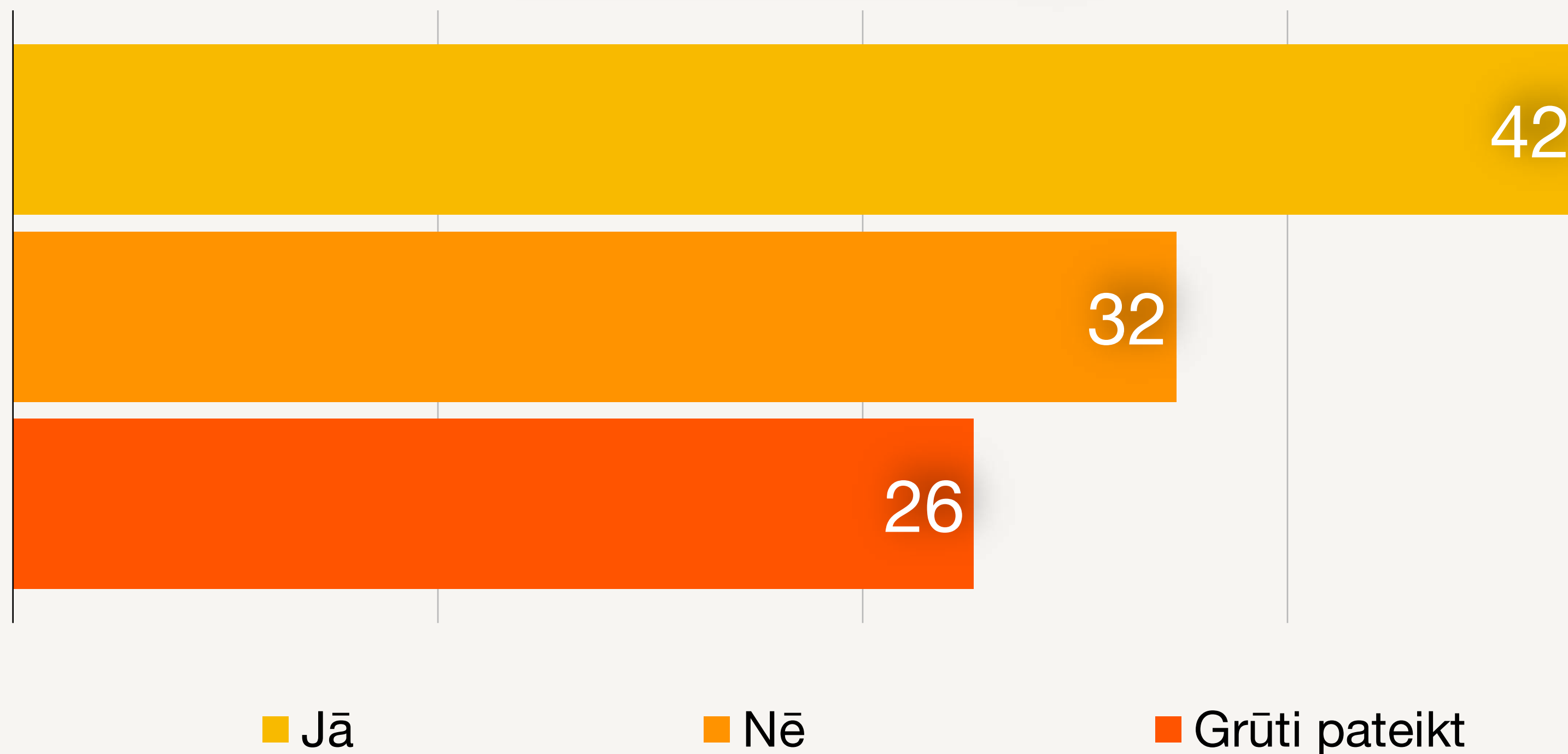
60% senioru ir dažādas paroles katrai no vietnēm (piem., bankai, e-pastam, soc. mediju kontiem utt.)

Vai mēdzat dalīties ar informāciju par savām parolēm ar citiem, tajā skaitā ar ģimenes locekļiem?

Vai zināt, kur vērsties pēc palīdzības, ja saskartos ar situāciju, kad kāda persona ir mēģinājusi izkrāpt Jūsu privātos datus (piemēram, telefonsarunas laikā kāds lūdzis Jūs ieiet savā internetbankā)?

KOPSAVILKUMS

**zina, bet
nelieto**

**liela nozīme
zināšanu
apmaiņai**

**jāveicina
izpratne par
paroļu
nozīmi**

**jāskaidro,
kur vērsties
pēc
palīdzības**

SVARĪGI ATCERĒTIES (I)

Krāpnieciskas aktivitātes:

- **Iepirkšanās – Facebook sludinājumi, viltus veikali & izpārdošanas**
- **Darba piedāvājumi**
- **Romantika**
- **Senie draugi - piezvani**
- **Viltoti rēķini – izmanto definētos maksājumus**
- **Viltus investīcijas – atzvani**
- **Fiziskā drošība**

SVARĪGI ATCERĒTIES (II)

Kā atpazīt krāpnieku:

- **Viltus identitāte, tālruņa numurs, e-pasts, svešvaloda, gramatikas kļūdas**
- **Sagatavošanās**
- **Nepiemērots laiks sarunai**
- **Manipulēšana ar emocijām (slikti notikumi, naudas zaudēšana, problēmas ar ģimenes locekļiem)**
- **Uzstājīgi**
- **Mērķtiecīgi**